

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת האזינו

"וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעַט שְׂמֵנֵת עֲבִית כְּשֵׁית וַיִּטֵּשׂ אֱלוֹהַּ עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוֹ" (דברים לב, טו).

פסוק דרמטי זה בפרשתנו הוא הפסוק המפריד בין תיאוריהן של כל הטובות שהיטיב הקב"ה לעמו ובין כפיות טובה של ישראל שבעטו במיטיבם. הפסוק פותח סדרת פסוקים ארוכה המתארת את פשעי ישראל ואת העונשים שִׁקְּבלוּ על עוזבם את ה'.

מבנה הפסוק מעניין: הוא מתחיל ומסתיים בלשון נסתר – "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל", "וַיִּטֵּשׂ", "וַיִּנְבֵּל", אך באמצע עובר הדיבור לצורת נוכח – "שְׂמֵנֵת עֲבִית כְּשֵׁית".

הפנייה הישירה באה לענות על שאלה נוקבת: מדוע הקב"ה מעניק לבניו כל כך הרבה שפע, אם השפע רק מביא אותם לבגידה בו?! נראה שלא בכדי אמרו חכמים כי העניות נאה לישראל.¹

ואולם, על אף התהום שאליו הגיעו ישראל מתוך השפע הרב – אין כל רע בשפע עצמו! הקב"ה משפיע טוב למאמינים בו כדי שיוכלו להמשיך להיות אנשים טובים, לעשות טוב ולגמול חסד, שהרי מתוך עניות קשה לעזור ולהושיט יד, ואי אפשר להקים אומה ולהגן עליה.

השפע נצרך כדי להקים את ממלכת ה' בעולם. הבעיה אינה אצל מעניק השפע אלא אצלך, האדם הפרטי. במקום להשתמש בשפע כדי להיטיב עם הזולת ועם החברה שמרת הכול לעצמך. שְׂמֵנֵת ולא אמרת די, עֲבִית והמשכת לצרוך בלי כל קשר לצרכיך. תאוותך הייתה כה גדולה וחסרת גבולות עד אשר כְּשֵׁית – נראית כאדם אחר לגמרי בגלל השומן הרב שכיסה אותך.

לא השפע הוביל את ישראל לבגידה בצור ישועתו אלא ההתנהגות שאינה רואה את האחר. הפתרון לנזקי השפע איננו נעוץ בהימנעות ממנו, כי אם בשימוש נכון בו לטובת הזולת.

שאל דוד בוצ'קו

¹ חגיגה ט, ב: "יאה עניותא ליהודאי כי ברזא סומקא לסוסיא חירא".